NALEZYTOSC POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTOWO GOTÓWKĄ

Nr. 46. Nowy Targ, dnia 12 listopada 1922 r. Rok

1920

GAZETA PODHALAŃSKA

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcji i administracji : Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów niezwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagają... odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska" kosztuje na cały r... w Polsce 900 marek, za granicą 2.000 marek — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 80 Mk.

Wynik wyborów w powiecie nowotarskim.

W czasie tych wyborów okazało się, że powiat nowotarski należy pod względem politycznym do umiarkowanych. — Skrajna lewica i skrajna prawica nie uzyskała u nas zbyt wiele głosów.

Z lewicy uzyskali socjaliści przeszło 1300 głosów, czyli pół tysiąca więcej, niż przy poprzednich wyborach. Tę samą ilość głosów uzyskali Putkowcy, czyli o 200 głosów więcej, niż przy poprzednich wyborach. Prawica, czyli chrześcijański związek jedności narodowej uzyskał koło sześciu tysięcy głosów, czyli ośmset głosów więcej, niż przy poprzednich wyborach narodowa demokracja wraz z listą Machay — Roj.

Największą ilość głosów zdobyli na Podhalu jeszcze Piastowcy, bo koło dziesięciu tysięcy głosów (bez Orawy i Spisza). czyli stracili tu od poprzednich wyborów okrągło trzy tysiące głosów. Brakło im zaś nie cały tysiąc głosów do przeprowadzenia trzeciego mandatu w okręgu. Jest to istotnie kara Boża za utrącenie inteligencji podhalańskiej, która się dość dla Piastowców napracowała, a nigdy u nich poparcia nie znalazła. —

Drugiem co do siły stronnictwem na Podhalu jest centrum katolicko-ludowe, które zdobyło u nas okrągło 7 tysięcy głosów (bez Orawy i Spisza), a wraz ze Spiszem i Orawą 8 i pół tysiąca głosów.

Wraz ze Spiszem i Orawą uzyskali na Podhalu Piastowcy koło dwanaście tysięcy głosów, czyli o tysiąc mniej, niż poprzednio bez Spisza i Orawy, — Katolicko ludowi zdobyli 8 i pół tysiąca, czyli o tysiąc głosów więcej, — ósemka zdobyła koło 6 tysięcy głosów, czyli o 800 więcej niż poprzednio. Prócz tego socjaliści zdobyli koło 1400 głosów, Putkowcy koło 1400 i żydzi koło 1200.

Stratą więc Piastowców podzieliły się głównie ósemka i dwunastka,

Głównem ogniskiem głosów ósemki było Zakopane. gdzie uzyskała ona przeszło 1800 głosów. przewagę dwunastki miały parafje ks. Staicha i ks. Madeja, przewagę jedynki Waksmund, Biały Dunajec i t. d.

Gruntownie rozbił się Nowy Targ, gdzie Piastowcy stracili od poprzednich wyborów koło sześćset głosów, zdobywając 639 głosów, następnie narod. demokracja uzyskała tu 571 głosów, tracąc 135, z dotychczasowych. socjaliści stracili także 70 głosów zyskując zaledwie 241 zwolenników — glosy te uzyskała natomiast dwunastka, zyskując przeszło 200 głosów więcej.

Wraz z Orawą i Spiszem głosowało obecnie w powiecie okrągło 30 tysięcy Wyborców, tak. że co do przekonań politycznych na Podhalu, Spiszu i Orawie jest co trzeci człowiek Piastowcem, co czwarty katolicko ludowcem, a co szósty zwolennikiem prawicy. Zaś dopiero co dwudziesty czwarty człowiek będzie albo socjalistą, albo putkowcem, albo żydem.

W powiecie nowotarskim i spisko - orawskim głosowały wszystkie gminy, ale udział wyborców był nie zbyt liczny. — W samym Nowym Targu nie gło-

sowało przeszło tysiąc osób, z czego koło trzystu nie wpisano na listy wyborcze! Osoby te zbyt zawierzyły dokładności list wyborczych i zostały gruntownie wy wiedzione w pole. —

Z żalem też odchodziły od urny. —

Reszta zaś nie głosowała z powodu karygodnej opieszałości. Okazuje się że zwłaszcza był potrzebny lokal wyborczy na Kowańcu, — dlatego też wyborcy stamtąd najmniej głosowali. —

Wybory na Spiszu i Orawie

przyniosły największą ilość głosów Piastowcom 2109 głosów, następnie dwunastce 1430 głosów, dalej ósemce 549 głosów. Następnie zdobyli żydzi 82, Putkowcy 59, socjaliści 38, a nawet komuniści 4 głosy. —

Wybory w naszym okręgu wyborczym

Nowy Targ, Spisz Orawa, Biała, Żywiec, Wadowice, Myślenice przyniosły **straszną klęskę Piastowcom**, bo stracili oni z dotychczasowych pięciu trzy mandaty, a zostały im tylko dwa. — Czyli, że do Sejmu z tego okręgu wprowadzą Piastowcy tylko posła Bednarczyka i prof. Romana, a feralny dla Piastowców Wojdyło nie wejdzie i tym razem do sejmu. —

Ponieśli klęskę także i socjaliści, którzy tu zdobyli jeden mandat, zamiast spodziewanych dwóch, chociaż Biała rzuciła na dwójkę aż 19.000 głosów. —

Natomiast ósemka zdobyła w tym okręgu dwa mandaty, Putkowcy zabrali dawny mandat Stapińskiego, kładąc trupem Piastowców przy zdobyciu trzeciego mandatu, katolicko ludowi zdobyli jeden z dwóch przedtem posiadanych mandatów. —

Cała więc kampanja rozegrała się kosztem Piastowców, którzy tu stracili aż trzy mandaty. —

Wynik głosowania w całym okręgu przedstawiał się następująco:

Piastowcy	39.855	głosów	zdobyli dwa	mandaty,
Socjaliści	25.594	„	„ 1	„
Putkowcy	14.049	„	„ 1	„

Ósemka czyli narodowcy 31.657 głosów dwa mandaty
Dwunastka, czyli katolicko-ludowi 17.891 głosów 1 mand.

Wyniki wyborów w dużych miastach polskich.

W dużych miastach polskich, wybory przyniosły stanowcze zwycięstwo obozowi narodowemu, czyli ósemce. W mieście **Poznaniu** zdobyła ósemka cztery czyli wszystkie mandaty. **W Warszawie** zdobyła ósemka siedm mandatów na 13, prócz tego zdobyli socjaliści trzy mandaty, komuniści 1 mandat, mniejszość narodowa 2 mandaty i żydzi ludowcy 1 mandat.

W Łodzi zdobyła ósemka 3 mandaty, narodowa partja robotnicza dwa mandaty, Niemcy i żydzi 2 mand.

W Krakowie zdobyła ósemka 2 mandaty, socjaliści 1 mandat, żydzi także jeden.

We Lwowie zdobyła ósemka 2 mandaty, socjaliści 1 mandat, żydzi także jeden.

W Toruniu ósemka zdobyła 3 mandaty, a narod. partja robotnicza 2 mandaty.

Razem w tych miastach uzyskała ósemka 21 mandatów na ogólną liczbę 35 mandatów. Nie wszędzie jednak wynik jest tak dla prawicy korzystny.

W powiecie krakowskim okręg 42 zdobyli piastowcy 1 mandat, socjaliści 3, ósemka 2, Putkowcy 2.

W powiecie tarnowskim zdobyli ludowcy pięć mandatów, a katol. ludowi 2 mandaty.

W okręgu nowosądeckim wybrano trzech piastowców, 1 socjalistę, jeden mandat zyskała ósemka i jeden kat. ludowi.

W Stryju zdobyli żydzi dwa mandaty, socjaliści jeden (kandydował tu były prezydent ministrów Moraczewski), ósemka zdobyła 1 mandat, piastowcy 1, a Rusini 1.

W Zagłębiu dąbrowskiem socjaliści zdobyli dwa mandaty, ósemka dwa, komuniści jeden.

W Województwie śląskiem ósemka zdobyła ośm mandatów na 17, Narod. Partja robotnicza dwa mandaty, socjaliści dwa, a Niemcy pięć.

W Królestwie polskiem w województwach łódzkiem, kieleckiem, lubelskiem i warszawskiem na 145 mandatów zdobędzie ósemka 62, Wyzwolenie (trójka) 25 mandatów, socjaliści 16, Okoniowcy 4, Narodowa partja robot. 2, komuniści 2, a Niemcy, żydzi i t. d. 16 mandatów

W województwie łódzkiem na 37 posłów ma ósemka 17 mandatów, Wyzwolenie (trójka) 6 mandatów, Niemcy i żydzi 6 mandatów, piastowcy i socjaliści po 3 mandaty, a Nar. partja robot. dwa mandaty.

W Częstochowie ósemka zdobędzie 3 mandaty, Wyzwolenie 2, socjaliści 1.

W Lublinie ósemka 1 mandat, piast 1, wyzwolenie 2, mniejszości 1, socjaliści 1.

W Łomży ósemka 3 mandaty, żydzi 1.

W Włocławku ósemka 3 mandaty, socjaliści 1, mniejszości jeden.

W Ciechanowie ósemka 4 mandaty, wyzwolenie 2.

W Grudziądzu ósemka 2 mandaty, Narod. partja robotnicza 1 mandat, Niemcy 1.

Obliczenia dotychczasowe na 216 mandatów dają Piastowcom 37 mandatów, socjalistom 16, narodowej partji robotniczej 12, ósemce czyli narodowcom 117, Okoniowcom 4, mniejszościom narodowym 25, sjonistom 8, żyd. partji lud. 1, Rusinom 4, komunistom 2, centrum lud. 4.

Brak jeszcze wiadomości z 28 okręgów.

Klęska na kresach. Na kresach mniejszość nar. zdobyła 70 procent mandatów.

Piękny dorobek prac Związku Młodzieży Wiejskiej za 1921 r.

Związek Młodzieży Wiejskiej, organizacja kulturalno oświatowa w pracy swej dotychczasowej może się już poszczycić dużym dorobkiem, który świadczy o planowości roboty i spoistości organizacyjnej.

Stan liczebny wykazuje bowiem w dniu 1 stycznia 1921 roku Kół 616 z ogólną ilością członków 30 000, a już po roku w dniu 1 stycznia 1922 cyfra ta wzrosła do 960 Kół z przeszło 50.000 członków, znak to, że ruch to żywiołowy i zdrowy, idący od dołu, a nie sztucznie stworzony przy biurku.

Koła te były zgrupowane w 18 Okręgowych Związkach, z których na czoło swą energją i twórczą inicjatywą wybił się Sandomierz, Opatów i Równe. Praca Związku rozpadała się na dwa działy: oświatowy i kulturalny. W oświatowych poczynaniach Koła osiągnęły takie rezultaty: Prenumerowano i czytano 5524 pism, utworzono 484 bibljotek z około 100 000 tomów książek, które wypożyczało 21.068 osób. Kursy dla analfabetów urządziło 192 Kół dla 4.932 słuchaczy, a liczba pogadanek i odczytów dosięgła cyfry 2556 przy 23456 obecnych. Najsłabiej przedstawia się organizowanie wycieczek, gdyż zaledwie 186 Kół przeprowadziło je i to dorywczo. Do szkół rolniczych uczęszczało w roku sprawozdawczym 236 członków.

W dziedzinie kulturalnej przedewszystkiem wybija się swą intensywnością akcja teatralna, która była przeprowadzana w 536 seksjach specjalnych. Urządzono w 1921 roku 1348 przedstawień, na których było przeszło 60000 widzów. Wprawdzie dobór sztuk i sama gra nieraz pozostawiała wiele do życzenia, ale już sam fakt zajęcia się tą pracą oddziaływuje uszlachetniająco na młodzież. Nie zapominano i o wieczornicach towarzyskich, które 612 razy się odbyły, dając 20000 osób miłą i godziwą rozrywkę. Bardzo słabe było w Kołach Młodzieży zainteresowanie i zamiłowanie do porządnego i systematycznego śpiewania, bo tylko 158 Kół posiadało zorganizowane chóry. Również i ćwiczenia gimnastyczne jeszcze nie przyjęły się wśród młodzieży wiejskiej, były też zaledwie w 40 Kołach stale prowadzone. Tutaj też trzeba wspomnieć o świętach sadzenia drzew, które 29 Kół Młodzieży na terenie wsi zapoczątkowało.

Ofiarność na cele społeczne i narodowe w Kołach Młodzieży wyniosła ogółem 5,641.132 marek. a ogólna cyfra obrotu pieniężnego w Związku całym dosięgła około 25 miljonów marek.

I tak pobieżnie przedstawia się dorobek oświatowy i kulturalny Związku Młodzieży Wiejskiej. Gdy te suche cyfry rzucimy na tło szarego i codziennego życia wsi naszej, gdy przeglądając sprawozdanie, równocześnie uświadomimy sobie niedawną ciemnotę a często i zdziczenie moralne, jakie opanowywało duszę opuszczonej i zaniedbanej młodzieży wiejskiej to wtedy dopiero w całej swej społecznej donioslości ukaże się praca tej organizacji i wielkie jej znaczenie dla przyszłości Państwa.

Niech więc te szlachetne wysiłki Związku Młodzieży Wiejskiej znajdą wydatne poparcie nietylko władz państwowych i czynników samorządowych ale wszystkich organizacji społecznych i ludzi dobrej woli, którym dobro Ludu i potęga Rzeczypospolitej szczerze leży na sercu, gdyż w zupełności na to swą wytrwałą pracą zasługują.

Wszystkim zainteresowanym gorąco polecamy przeczytanie broszurek, wydane przez Związek p. t. „Cele i zadania Związku Młodzieży Wiejskiej" i „Jak prowadzić pracę w Kole Młodzieży", gdzie znajdą wszelkie potrzebne wskazówki i informacje. Nadto zachęcamy wszystkich oświatowców i działaczy społecznych do zaprenumerowania tygodnika „SIEW", organu Związku, który stale daje wyczerpujące wiadomości z życia młodzieży wiejskiej i artykuły treści społecznej i oświatowej.

Adres biura Centralnego Związku Młodzieży Wiejskiej i Redakcji tygodnika „SIEW" Warszawa, Kopernika 30 parter.

Praktyczne rady gospodarcze.

Nieco o odżywianiu ciężarnych zwierząt domowych.

Z powodu wojennych i powojennych ciężkich czasów nie mogą być nasze zwierzęta domowe odżywione często jak należy. zwłaszcza przy ciężarnych zwierzętach domowych.

Pasza tychże ciężarnych zwierząt domowych powinna zawierać wszystkie odżywcze składniki, które do rozwinięcia i rośnienia młodych są niezbędnie potrzebne, a mianowicie: nie powinno brakować składników zawierających białko i wapno fosforowe. — Bez wystarczających ilości składników białka nie może się rozwijające młode zwierzę w łonie matki zaopatrzyć w potrzebne tkanki. Gdy pasza, którą matka zwierzęcia domowego otrzymuje jest ubogą w składniki białka, to rozwija się młode mimo to chociaż niezbyt silnie, ale za to na szkodę i kosztem matki, która coraz bardziej przez to chudnieje. Młode nie ginie nawet, gdy matka zwierzęcia domowego nawet bardzo skąpo jest odżywioną. Prawie zagłodzone matki mogą szczęśliwie rodzić młode, gdy na tyle siły jeszcze posiadają przy porodzie. Daje się zauważyć, że ciężarne zwierzęta domowe, które z sił opadły są narażone na drażliwość nerwów w wysokim stopniu, tak, że najmniejszy powód może spowodować poronienie. Jak bardzo uzu-

pełnia młode zwierzę budowę swego ciała na koszt swej matki świadczy to, że często przytrafiają się łamania kości przy ciężarnych krowach i świniach. Wapno i kwas fosforowy są do wykształcenia się chrzęści względnie ukostnienia młodego zwierzęcia w łonie matki niezbędnie potrzebne, a to szczególnie w drugiej połowie ciężarności. Ponieważ w tymże czasie zaczyna się przemiana chrzęści w kości. Gdy się daje ciężarnym klaczom i owcom paszę pomieszaną z wapnem fosforowem, to wydarza się łamanie kości bardzo rzadko, więc się przychodzi do tego przekonania, że zwierząta ciężarne szczególnie tego wapna fosforowego potrzebują.

Młode źrebięta i jagnięta, gdy matki tychże w II. połowie ciężarności, paszy zmieszanej z wapnem fosforowę nie otrzymały, rodzą się obarczone z wadą kruchych kości. W końcu zauważa się, że ciężarne zwierzęta domowe niekoniecznie nazbyt obficie powinny być karmione, gdyż już przez niektórych gospodarzy zostało to wypraktykowanem i stwierdzonem, że zwierzęta ciężarne chociaż w małym stopniu zapasione jak krowy, rodzą małe i mizerne cielęta i nierzadko następuje u nich poronienie. Te zwierzęta ciężarne w ten sposób karmione zużytkowują paszę na tworzenie się tłuszczu i posiadają mniej krwi, niż chudsze. Zwierzęta ciężarne powinno się więc tylko w miarę karmić, bo znów zbyt tłuste nie będą miały dość krwi potrzebnej do rozwoju młodych. *Podał swój.*

Wieści z Polski i ze świata.

Z wielu posłów składa się sejm ? Sejm ma się składać z 444 posłów, a senat ze 111 senatorów. Posłowie sejmu i senatorowie tworzą razem Zgromadzenie narodowe, złożone z 555 członków, które wybiera prezydenta Rzeczypospolitej. Wybory na senatorów odbywają się w tę niedzielę dnia 12 listopada. Ze względu na to, że senatorowie równie jak i posłowie wybierają prezydenta Rzeczypospolitej, wybory te są bardzo ważne.

Ks. Biskup Sapieha kandyduje do Senatu na podstawie wyraźnego zezwolenia Stolicy Apostolskiej. Ks. Biskup Sapieha wbrew doniesieniom prasy socjalist. będzie wykonywał swój mandat senatorski.

Wybory w Polsce odbyły się spokojnie. Prasa notuje jednak wypadek, że w Samborze żydzi zatarasowali tłumami drogę do lokalu wyborczego chrześcijanom tak, że dopiero musiano zezwolić na drugi dzień głosowania.

Cofnięcie list do senatu. Urzędnicy cofnęli swą listę Nr. 26 do senatu z okręgu krakowskiego, a Komitet unji narodowo państwowej wycofał także swą listę Nr. 10. Obie te listy nie miały żadnych szans !

Kto głosuje do Senatu ? Do Senatu mogą głosować tylko ci, którzy ukończyli lat 30 w dzień rozpisania wyborów.

Rynki zbożowe. Bilans pszeniczny świata w zestawieniu prasy angielskiej w roku bieżącym przedstawia się, jak następuje : Nadwyżka ponad własne potrzeby krajów, eksportujących w quarterach :

Ameryka Północna	28,000.000
Kanada	40 000.000
Australja	10,000.000
Argentyna	17,000 000
Indje, kraje naddunajskie i t. p.	8.000.000
Razem	103,000.000

Kraje, importujące pszenicę, potrzebują w roku bieżącym quarterów :

Wielka Brytanja	27.000.000
Francja	8,000.000
Belgja	6.000 000
Holandja	2,000.000
Niemcy	11,000.000
Włochy	12,000 000
Austrja	2,500.000
Hiszpanja, Portugalja, Grecja, kraje skandynawskie i t. p.	7.500 000
Razem kraje europejskie	77,000.000
Kraje pozaeuropejskie	8.000.000
Łącznie	85,000.000

Jak widzimy, suma popytu jest mniejsza od podaży o 18,000 000 quarter i ta ilość pozostanie do dyspozycji do zbiorów roku przyszłego. Pomimo tak pomyślnego bilansu i widocznej, znacznej nadwyżki podaży nad popytem, ceny wszystkich zbóż na wszystkich rynkach świata trzymają się mocno i powszechnie panuje tendencja zwyżkowa.

Wiele winna Europa Stanom Zjednoczonym ? Obliczenie zamknięto na d. 1 sierpnia we frankach francuskich, w sumach okrągłych wynosi : Belgja 5 miljardów, Czechy 1'25 miljarda, Francja 45, Anglja 56, Włochy $22^1/_2$, Polska 1'8, Rosja 2'75. Pozatem winne są : Australja $^3/_4$ miljarda, Litwa 68 miljonów, Serbja $^5/_4$ miljarda i t. d. Ogółem długi te w dniu 1 sierpnia b. r. wynosiły około 140 miljardów franków francuskich.

Podpalenie urzędu pocztowego w Lublinie. Grupa składająca się z kilkudziesięciu uzbrojonych ludzi, wtargnęła do lubelskiego urzędu pocztowego i podpaliła go. Cały budynek został doszczętnie zniszczony.

Sułtan turecki został zdetronizowany. Gabinet podał się do dymisji. Z Angory nadszedł rozkaz, aby generał Refet basza objął kierownictwo nad całą administracją Konstantynopola. Celem uregulowania sprawy tureckiej odbędzie się międzynarodowa konferencja w Lozannie.

Powódź w Neapolu. Klęska powodzi spadła w tych dniach na Neapol. W wielu miejscach woda, podmy-

wszy mury, spowodowała ich zawalenie. W jednem miejscu ściana domu runąwszy, pogrzebała pod gruzami kilku strażaków, którzy nieśli pomoc mieszkańcom oraz kilka osób cywilnych. Na skutek wypadków 10 osób poniosło śmierć, a kilkanaście osób odniosło rany.

Niemcy płacą dziś za dolara 8500 marek niemieckich. Wobec tego za markę niemiecką płacimy już nie całe 2 marki polskie, a więc mamy przynajmniej towarzysza niedoli!

Niemiecki Górny Śląsk będzie prowincją pruską Trybunał kontroli wyborczej przy sejmie Rzeszy, zbadał wyniki głosowania, które odbyły sie 3 września br. na Górnym Śląsku, w sprawie kwestji czy Górny Śląsk ma pozostać prowincją, czy też ma stać się krajem autonomicznym. Ogółem oddano 568.341 głosów. Z tego 517 812 głosów padło za G. Śląskiem jako prowinoją pruską. Trybunał kontroli wyborczej uznał wnioski głosowania za ważne.

Podniesienie ceny pożyczki złotej. Rozporządzeniem ministerstwa Skarbu została zmieniona od dnia 6 listopada b. r. cena emisyjna 8-proc. państw. pożyczki złotej z r. 1922, a mianowicie za podstawę obliczenia przyjęto cenę złotego polskiego 1600 mk. co wyniesie za obligację wartości 10.000 (10 zł.) cenę 26.000 a za obligację wartości 50 000 (50 złotych) cenę 130.000. Zmienione ceny zostaną placówkom podane do wiadomości za pomocą okólników telegraficznych jak również na podstawie komunikatu prasowego.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, dążąc do ułatwienia nabywania 8-proc. pożyczki złotej z r. 1922. i przechowania obligacji, przyjmować je będzie do depozytu w swoich oddziałach bezpłatnie. Złoty polski przy nabywaniu tej pożyczki obliczany będzie od dnia 6 listopada b. r. po marek 1600.

Giełda zbożowo - towarowa Warszawa, 31. 10.: Mąka zytnia 70 pr. franco Warszawa 38.000, owies podług próby 26.000, żyto kongresowe 118 funtów wagi hol. 28.000, żyto poznańskie 27.500 — 30.500, mąka żytnia 50 pr, 42.000, żyto kongresowe 118 f. wagi hol. 30.800, otreby pszenne 18 500, owies kongresowy 26.500, żyto kongresowe 29.500 otreby żytnie 19.100, owies poznański 26 500, żyto kgresowe 117 f. wagi hol. 29 500. Ceny rozumieją się za 100 kilogramów netto, franco stacja załadowania, o ile nie jest zastrzeżony inny sposób dostawy.

Dotychczasowe wyniki wyborów. Na zasadzie dotychczasowych wyników, powoli zaczyna sie wyłaniać oblicze przyszłego sejmu. Zestawienia dotychczas zdobytych mandatów przedstawiają się następująco;

Lista Nr. 1 otrzymała 48 mandatów.
Lista Nr. 2 otrzymała 28 mandatów.
Lista Nr. 3 otrzymała 35 mandatów
Lista Nr. 5 otrzymała 2 mandaty.
Lista Nr. 7 otrzymała 15 mandatów
Lista Nr. 8 otrzymała 125 mandatów.
Lista Nr. 16 otrzymała 31 mandatów,
Lista Nr, 17 otrzymała 9 mandatów.
Lista Nr. 24 otrzymała 4 mandaty.
Lista Nr. 12 otrzymała 6 mandatów.
Lista Nr. 15 otrzymała 4 mandaty.

Obliczenie mandatów ze wszystkich okręgów. „Gazeta Warszawska" na podstawie dotychczasowych wyników ze wszystkich okręgów oblicza następujący podział 372 mandatów, przypadających na listy okręgowe; Lista Nr. 1 57 mandatów, Nr. 2 37 mandatów. Nr. 3 35 mandatów, Nr. 5 2 mandaty. Nr. 6 (Rady Ludowe) 1 mandat, Nr. 7 15 mandatów, Nr. 8 139 mandatów, Nr. 12 7 mandatów, Nr. 13 (Stapiński) 1 mandat, Nr. 15 (Okoń) 4 mandaty, Nr. 16 53 mandatów, Nr. 17 14 mandatów, Nr. 20 1 mandat, Nr. 22 1 mandat, Nr. 24 5 mandatow — razem 372 mandatów.

Do tych mandatów zdobytych przez stronnictwa w okręgach należy doliczyć mandaty, które na podstawie tych wyników przypadną stronnictwom w udziale, jako mandaty z list państwowych. Tych mandatów jest siedemdziesiąt dwa. Te mandaty otrzymają jednak tylko te stronnictwa, które zdobyły najmniej sześć mandatów poselskich w okręgach, albo trzy senatorskie.

Mniej więcej każde pieć mandatów zdobytych przez stronnictwo w okręgach, przynosi mu szósty mandat państwowy do sejmu. Ten rozdział dokonany został w piątek 9 listopada.

Według tego klucza mieliby Piastowcy z listy państwowej 11 — 12 mandatów, socjaliści (dwójka) 7 — 8, Wyzwolenie (trojka) 7 — 8, komuniści nic Rady ludowe nic, narodowa partja robotnicza (siódemka) 3 — 4 mandatów, chrześć. związek jedności narodowej (ósemka) 28 — 29 mandatów, katolicko ludowe 1 mandat Stapiński nic, okoniowcy nic, mniejszości narodowe (szesnastka, czyli niemcy, żydzi, rusini. 10 — 11 mandatów, sjoniści (siedemnastka) 3 — 4) mandatów.

Wynik więc wyborów nie jest tak stanowczy, jak się to prasie zdawało. Bo oto mówią cyfry. Wraz z mandatami państwowemi zdobędą:

Piastowcy 68 do 69 mandatów, — socjaliści 44 do 45 mandatów, wyzwolenie (trójka) 42 mandaty, komuniści 2 mandaty, rady ludowe 1 mandat, narod. partja robotnicza (siódemka) 18 mandatów, chrześć. związek narodowy (ósemka) 167 do 168 mandatów. centrum ludowe (dwunastka) 8 mandatów, Stapińczycy (trzynastka) 1 mandat, Okoniowcy 4 mandaty, mniej-

szości narodowe, niemcy, żydzi, rusini 64 mandaty, żydzi (sjoniści siedemnastka) 16 mandatów, żyd. lud. 1 mandat, związek kresowy (nr. listy 22) 1 mandat, lista nr. 24, zdobywa 5 mandatów.

Z tego wynika, że skrajna prawica to jest ósemka będzie rozporządzała siłą koło 170 mandatów, klęską jednak sejmu będzie znów słabe centrum, do którego można zaliczyć kat. ludowych (dwónastke) z 8 mandatami i nie zawsze zdecydowaną narodową partję robotniczą (siódemka) z 18 mandatami.

Według dotychczasowego stanowiska stronnictw lewicę tworzą socjaliści 44 mandaty, Wyzwolenie (trójka) 42 mandaty, mniejszości narodowe (szesnastka) 64 mandaty, sjoniści 16 mandatów, komuniści, i drobne partje koło 10 mandatów.

Czy więc rząd będzie lewicowy, prawicowy, mogą zadecydować Piastowcy ze swoimi 68 do 70 mandatami!

Za klęskę należy uważać pogrom stronnictw umiarkowanych, któreby stworzyły mądry i umiarkowany rząd. Mamy znów dwa zwarte obozy lewice, która o ile Piastowcy w niej pozostaną tworzy większość — i prawice. która mogłaby stworzyć większość, ale gdy pozyska Piastowców.

Sejm nasz przyszły. jak widać z zestawienia będzie miał wraz z żydami przeszło 80 mandatów Niemców, Rusinów, Rosjan i t. d.

Potężna ta cyfra głosów wesprze z pewnością lewicę, która jeżeli bedą ją popierali Piastowcy, rozporządza siłą koło 240 głosów, a więc ma większość. O rządach wiec skrajnej prawicy mającej jak widać z tego zestawienia najwyżej koło 200 głosów, mowy być nie może! —

Tylko umiarkowanie tak prawicy, jak i lewicy może dać Polsce rząd kompromisowy, który byłby jedynem wyjściem z groźnego położenia. —

Od Piastowców więc dziś zależy przyszły rząd polski.

(Są to wyniki jeszcze przypuszczalne, ale prawica niema już większości.

KRONIKA

Podniesienie prenumeraty.

Z powodu podniesionych kosztów wydawnictwa pojedynczy numer naszego pisma będzie kosztował 80 marek. —

Szkoła zawodowa przemysłu drzewnego w Zakopanem. Jak się dowiadujemy w Szkole tutejszej mają nastąpić ważne zmiany na stanowiskach dyrektora i sił nauczycielskich. Widocznem, że władze szkolne na dobre pragną ożywić tę chylącą się ku upadkowi zaniedbaną, a tak ważną placówkę.

Życzyćby należało aby czynniki kierujące przy obsadzaniu stanowisk wakujących od lat kilku uwzględniły przedewszystkiem tutejsze siły młodsze plastyków, obeznanych z miejscowymi warunkami, a dające przeto zapewnienie prowadzenia nauki we właściwym kierunku.

Decydującym czynnikiem przy obsadzeniu wyżej wspomnianych stanowisk powinny być nie protekcja stosunki te czy owe, przynależność partyjna danego kandydata, ale rzeczywista jego wartość dla szkolnictwa. *Swój*,

Związek podhalański otrzymał wiadomość że Ministerstwo WR. i Op. III. rozporządzeniem z 11. października 1922 l. 9487/III. zezwoliło na otrzymanie w b. r szk. oddziału rzeźby figuralnej w Zakopanem, a to dlatego, że na ten oddział zapisało się 12 uczniów. Taki obrót sprawy dowodzi, że Władze nasze szkolne mają zrozumienie dla sprawy bardzo ważnej dla Podhala. Będzie rzeczą zarządu szkoły otoczyć troskliwą opieką młodzież garnącą się do tego działu pracy, a obowiązkiem jest światłych Podhalańców skierować do tej szkoły młodzież zdradzającą zdolności w tym kierunku. Musimy udowodnić, że szkoła Zakopiańska jest dla Podhala konieczną i potrzebną, a dla polskiego dorobku kulturalnego pożyteczną.

Kary za zatajenie ceny kupna. W razie podania w kontrakcie niższej ceny kupna niż rzeczywiście ugodzona, — kupujący według ustawy z dnia 26. września 1922. dziennik ustaw Nr. 90 poz. 827 nie jest obowiązany dopłacać zatajoną kwotę sprzedającemu, a jeśli nawet zapłacił ma prawo skarżyć o zwrot tej różnicy. To samo odnosi się do zatajonych świadczeń ubocznych. Także Skarb Państwa może w drodze skargi żądać tej różnicy od sprzedającego lub od kupującego. jeśli wcześniej się dowie o nadużyciu. Oprócz tego winni muszą płacić wysokie opłaty z powodu podania fałszywej ceny. Od tych kar są wolni ci, którzy dobrowolnie zawiadomią władzę o zatajeniu.

Budować polski handel. Dowiadujemy się, iż Związek ekonomiczny Kółek rolniczych, organ handlowy Małopolskiego Towarzystwa Rolniczego, znana instytucja handlowa zaopatrująca we wszelkie artykuły — tak codziennej potrzeby, jak i rolnicze i budowlane — największe kooperatywy w Małopolsce t. j. Składnice i Sklepy Kółek rolniczych zamienił się obecnie, chcąc zaspokoić rosnące z dnia na dzień zapotrzebowania swych organizacji, na spółkę akcyjną.

Akcje instytucji tej jako czysto chrześcijańskiej i opartej na zasadach ściśle spółdzielczych winny znaleźć w najszerszych kołach włościjanskich jak największy popyt.

Wewnętrzną subskrypcję przyjmuje Zwiazek ekonomiczny Kółek rolniczych Kraków ul. Wiślna

8., względnie Lwów ul. Mickiewicza 26, i wszystkie Składnice Kółek rolniczych w Małopolsce.

Na Bursę gimnazjalną wpłynęły od 1. czewca b. r. następujące datki:

P. Pawluśkiewicz Józef 5.000 mk., p. Dudziński Władysław st. 1.000 mk., p. Horak Franciszek 500 mk., Ks. Smółka proboszcz z Gdowa 520 mk., p. Uznański Jerzy, nieprzyjęte z Podhala 660 mk., R. S. 3.000 mk. p. Kojs z Ratułowa 200 mk., p. Pieczorowski z Cz. Dunajca 200 mk., Ks. Schelling z Podwilka 3.985 mk., p. Dr. Lisowski 1.001 mk., Związek Sportowy z Jordanowa 1.000 mk., p. Prof. Bochnak 200 mk., p. Marcinow w rocznicę śmierci żony 2.000 mk., Bazar Podhalański 10.000 mk., Ks. Fr. Machay przez P. Feliksa Gwiżdża 20.000 mk., p. Łaski Kazimierz 1.000 mk.

Pp. Głowińscy z Sieniawy ofiarowali 600 klg. ziemniaków. — Wydział Bursy, przyjmując dary z wdzięcznością i podziękowaniem, czeka na dalszą pomoc gmin powiatu nowotarskiego.

Wiele podatków płaci się u nas, a za granicą na jedną głowę. Min. skarbu zestawiło opodatkowanie na głowę ludności w r. b. w najważniejszych państwach zagranicy i u nas. Zestawienie to jest dla nas niesłychanie interesujące albowiem wykazuje, jak śmiesznie znikome sumy wpłacamy na rzecz państwa.

Podatki ogólne wynoszą:

Anglja 17 fun. st 1 szyl.
Stany Zjednoczone 28 dol. 3 ct.
Francja 516,6 fr.
Belgja 208,7 fr. belg.
Włochy 238 lirów.
Niemcy 2.245 mk. niem.
Polska 9.336.8 mk. pol.

W polskiej walucie według dzisiejszego kursu płaci się zatem podatku na głowę: W Anglji 17 funtów i 2 szyl. czyli miljon 200 tysięcy marek pol. W Ameryce 9 funtów i 8 szyl. czyli 660 tysięcy mar. pol. We Francji 3 funty i 12 szyl. czyli 250 tys. mar. pol. We Włoszech 2 funty i 9 szyl. czyli 180 tys. mar. pol. W Polsce zaś płaci się tylko 9.336 marek pol na głowę, czyli przeszło 120 razy mniej, niż w Anglji, przeszło 66 razy mniej niż w Stanach Zjednoczonych, przeszło 25 razy mniej niż we Francji i przeszło 18 razy mniej, niż we Włoszech.

Paskarzom za to i lichwiarzom płacimy sto razy więcej, niż ludność wszystkich tamtych państw razem!

Z tego to, a nie z innego powodu płacimy dziś za dolara 16.000 marek, za korony czeskie 500 marek.

Wszystko to są skutki lekkomyślnych rządów i demagogicznej głupoty!

Wybory do zarządu gminnego w Nowym Targu przyniosły świetne zwycięstwo magistrackiej prawicy, którą poparła magistracka ósemka. a także i mniejszość narodowa. Harmonja była zupełna.

Z woli nowotarskiego narodu został obrany 40 głosami radnych na burmistrza p. Franciszek Dworski, a z woli wszechinteligentów p. Mroszczak, jako wiceburmistrz.

Mniej godne natręty jako „nieinteligenty" zostały przemocą jednogłośniej, aklamacyjnej woli usunięte. —

Z tego widać, że zadowolenie z tych wyborów powinno być w Nowym Targu zupełne, skoro tak postanowili światli ojcowie miasta, wśród których prawie połowa ma dyplomy uniwersyteckie.

Kłopot lokatora. Pewien lokator nowotarski wynajął na wiosnę 1919 r. mieszkanie za czynszem miesięcznym 100 kor. który przy zaprowadzeniu marek polskich podwyższył do 100 Mk. a następnie stopniowo wskutek deprecjacji pieniądza podwyższył aż do kwoty 2000 marek, W marcu tego roku podniósł czynsz na 5000 a raczej 6000 marek, lecz gospodarz przyjąwszy czynsz w jeden dzień na drugi go zwrócił, a nawet rozpoczął beznadziejny dziś proces awizacyjny. Lokator ofiarował obecnie gospodarzom podwyżkę czynszu na 10000 marek oświadczając wyraźnie, że nie żąda nawet, by procesu zaniechali, lecz gospodarze za tę podwyżkę podziękowali.

W tym ciekawym kłopocie lokator musiał złożyć 10000 do depozytu. które chciał płacić za jeden miesiąc, jako czynsz za pięć miesięcy.

„Rzeczpospolita" tak oblicza podział mandatów z kandydatami list państwowych, otrzyma lista Nr. 1 71 mandatów, lista Nr. 2 40 mandatów, lista Nr. 3 48 mandatów, lista Nr. 7 16 mandatów, lista Nr 16 17 mandatów, lista Nr. 20 79 mandątów, lista Nr, 8. 168 mandatów, Inne listy ogółem 22 mandaty. —

Komitety wyborcze kat. lud. (12) i mieszcz (14) w Nowym Targu postanowiły głosować do senatu na listę Nr. 8, na ks. biskupa Sapiehę,

Odpowiedzi redakcji. P. Tomasz Stasik w Harklowej, żądany adres brzmi: Karpacka tekstylna Korporacja 159 Monroe Street Passaic N. I.

Zgubiona książka w trafice w Nowym Targu pt. Lehrbuch der deutschen Handelscorrespondenz z drobną kwotą, w naszej Administracji do odebrania.

Ile drogi zrobi listonosz za 25 lat? obliczono przy pomocy krokomierzy, że wielkomiejski listonosz odbywa dziennie drogę 32 klm. Obliczając więc dni wolne, po 25 latach służby listonosz ma za sobą 270.000 klm. czyli przestrzeń 7 razy dłuższą od obwodu kuli ziemskiej na równiku.

Za ten dział redakcja nie bierze odpowiedzialności

Redaktor odpowiedzialny i kierujący: Zygmunt Lubertowicz. **Drukarnia I. Borka w Nowym Targu.**